

אברהם אבינו
לחיים ולשלום
אברהם אבינו

התעורר...
הוא...
הוא...

תרפ"א * אגרת רטו ערה

שלנו³², שהם³³ באמת כל בניה של אומתנו הקדושה, שידעו את חובתם. שיכירו ויודיעו לרבים, שכל זמן שהננו מניחים את תנועת התחיה שלנו, להסמך רק על יסודה החלוני לבדו, הרינו מסכנים את כל מעמדה, הננו סוגרים את הדלת בעד התפתחותה, והננו ממעטים את דמותה³⁴.

הרימו את "דגל ירושלים", חדשו את התנועה הירושלמית, הטיפו בעד הרעיון הירושלמי, זכרו את דבר ד' אשר יצא מירושלים, שהוא יחיה את התורה אשר תצא מציון³⁵.

"מה לעשות?" אין זו שאלה. העבודה היא מרובה ועצומה. אנו חייבים³⁶ להעמיד את הצביון של חיי הקודש שלנו בצורתה³⁷ של תחיתנו הלאומית. כל המפעלים שיש להם יחש פחות או יותר לתוכן הקודש שבחיינו, צריכים הם להתנער לתחיה, לבא לידי שכלול לאומי, לידי תכסיס כולל ואיתן. והעיקר הוא, הבעת הרעיון הירושלמי, הבעת הקודש של התחיה הלאומית, והכרת ערכו בחיינו הכלליים. הספרות והשירה מוכרחות להתרומם אל נקודת הגובה שבקודש, וכל האומה בכללה צריכה לראות בעיניה את שיבת שבותה³⁸ מתוך אספקלריא של קודש.

הציוניות³⁹ היא באת"הכח של צד החול שבחיינו הלאומיים, ועל כן הננו צריכים⁴⁰ לחזקה ולאמצה, אבל מיד הננו קרואים⁴¹ ליצור באת"הכח של הקודש אשר להחיים⁴² הלאומיים שלנו, בין כלפי פנים בין כלפי חוץ; וזה אי אפשר לנו באופן אחר⁴³ כי אם⁴⁴ על ידי יצירתה של התנועה הירושלמית, תנועת הקודש של התחיה.

ותנועת הקודש הזאת, אחים יקרים, איננה תנועה חדשה, היא היא התנועה העתיקה, היסודית והשרשית⁴⁵, הנצחית והאיתנה, שכל התנועות החלוניות שבתחיתנו הלאומית, הנן באות מכחה ועוזרות⁴⁶ לתקומתה.

32. ב"מאמרי הראיה" מלה זו ליתא. 33. בכת"ק וב"מאמרי הראיה": והם. וב"דאר היום": שהם. 34. בכת"ק וב"מאמרי הראיה": כבודה. וב"דאר היום": דמותה. 35. על-פי ישעיה ב' ג'. מיכה ד' ב'. 36. בכת"ק וב"מאמרי הראיה": צריכים. וב"דאר היום": חייבים. 37. כך גם בכת"ק וב"דאר היום", אך ב"מאמרי הראיה": בצורה. 38. בכת"ק וב"מאמרי הראיה" מופיעה פה המלה: גם. 39. ב"מאמרי הראיה": הציונות. 40. בכת"ק וב"מאמרי הראיה": חייבים. וב"דאר היום": צריכים. 41. ב"מאמרי הראיה": חייבים. 42. בכת"ק וב"מאמרי הראיה": של החיים. 43. ב"מאמרי הראיה" שלוש מילים אלו ליתא. 44. בכת"ק ליתא מלה זו. 45. ב"דאר היום": היסודית, השרשית. 46. כך הוא ב"מאמרי הראיה" וב"דאר היום", לעומת הכתוב בכת"ק והנדפס בעלון: הנם באים מכחם ועוזרים.

כמה בקשת מטא אני צריך לדרוש מכת"ר על המכתבים הרבים שקבלתי ממנו ואני עכבתי כל תשובה. אבל לא מקרירות לב, ולא ממיעוט כבוד והערצה למר ה' דבר זה, כ"א להיפך, תמיד חפצתי להשיב לכת"ר חביבי דבר מסומן, ולדאבון הלב, מפני הבלבולים שהי' לנו ושעוד לא נשקטנו מהם לגמרי, לא הי' לי דבר זה אפשרי, ולכן נדחו הדברים. וכעת אף כי עדיין לא אוכל לומר איזה דבר גמור, בכ"ז גערתי כבר ברעיון האחור, ויחד עם המכתב שנדפס ע"ד יסוד הישיבה בירושלים הנני שולח לכת"ר חביבי גם את דברי אלה. ומה מאד חשקה נפשי שתמצא למר איזה משרה כבודה, בחיינו הכלליים פה בארץ, לפי כבודו וגדלו, אבל בכל הגות רוחי בזה עוד לא מצאתי לע"ע, ולד' הישועה⁵. והנה בדבר יסוד הישיבה, לבכות רבים רכשתי ב"ה ותקוות גדולות ישנם, אבל כל ההצלחה תלוי' היא בההתקרבות הרוחנית המוסרית והמפעמת להתנועה הקדושה הירושלמית בכלל. כ"ז שנגיח את ההמון הגדול לטעות, שדיה תשועה חלונית לו לבנין הארץ, כלום לא נוכל לפעול. וכמו כן, כ"ז שיהי' נפוץ הטעות אצל היראים, שהתנועה החלונית צריכה להיות נעזבת מצדנו וגם מאוייבת מפני חסרונותיה הבולטים, ג"כ לא יש שום אפשרות לעשות דבר גדול וקבוע. הרעיון צריך שיתפשט במלא תבל כי התחיה מצדה

2. האינם יהודים.

1. כתב יד המזכיר. 2. עלפי בראשית א' ט"ו. 3. ברכות ס"ד א'. ועיין עין איה, ברכות ב', ט' שנ"א, עמ' 300-301. 4. מורנו הרב זלמן. 5. עלפי תהילים ג' ט'.

החלוני היא מחצית של מטבע התחיה, ושום דבר שלם לא יצא ממחצית, ושלמותה בא תבא רק ע"י השלמתה בצד הקודש שבתחיה, שמצד מעלתה מוכרחת היתה לבא מאוחרת בזמן⁶, וזאת היא התנועה הירושלמית של ההסתדרות הקדושה ירושלים, המורמת ע"י דגלנו הקדוש דגל ירושלים, וכל המעשים כולם שבקדושת הבנין של האומה הם ענפיה, וכל המעשים שבתחיית החול הם באמת מכשיריה, בין בידועים בין בלא יודעים, כי סוד ד' ליראיו⁷. ואז רק בהודאה גמורה בקדושת הרעיון, וקנאת האמת לו, יתכוננו כל המעשים וגם הישיבה בכל תעופת הפרוגרמה הרחבה שלה כאשר עמנו ברוח⁸ בע"ה.

אבל אם נעשה את הרעיון טפל, יוכל המעשה להיות חשוב כהישיבה בעצמה שאין ערוך להערכתה, הננו מוצאים את עצמנו מוקפים גלי ים סוער של חולוניות, המתגבר והולך, העלול להשטיף גם את האי היותר חשוב שלנו ח"ו. ע"כ חביבי יתאמץ נא בהפצת הרעיון הרוחני, הדעה של קדושת התחיה והופעתה העליונה, ויחד עם זה יתן נא את ידו הגדולה להפעולה הממשית של יסוד הישיבה, ואולי יבא התור גם לנסיעה ההדדית⁹ בע"ה, אם יהי אפשרות מצדדים השונים לזה. והנני בזה ידי"ע דוש"ת באה"ך, מצפה לתשועת ד', לרומם קרן עמו ברוממות קודש.